

HOMER

ÆRE

HÆRENS OFFICERSSKOLE
2021-1

INDHOLD

4 CHEFREDAKTØREN

5 CHEF HO HAR ORDET

6 DEN TAPRE LANDSOLDAT

- INTERVIEW MED MODTAGEREN AF TAPPERHEDSKORSET

12 SLØJFEN

- OPRÅB OM PÅKLÆDNINGSRELATERET DANNELSE

14 KRÆNKELSER

- ESSAY OM TIDENS STORE LEDELSESUDFORDRING

18 GIV AGT, ÆREN RET!

- INTERVIEW MED EN KADET OM ÆRESFØLELSE

21 MERE END BARE EN CHARMETUR

- KOMMENTAR TIL REGIMENTSRUNDTUREN

22 KALDET

- INTERVIEW MED HO'S FELTPRÆST

26 VOXPOP

- MED DANMARKS TILKNYTTET FORSVARSATTACHEER

29 FRONT!

- INTERVIEW MED GENERAL KNUD BARTELS

Chefredaktør

LT Kristoffer Q. Bressum, SLFR

Redaktion

LT Frederik R. Priess, LG

LT Julie Lyskjær, EFR

LT Phillip Blank, FSR

LT Martin Jepsersen, DAR

Layout

LT Jeppe L. Stolberg, FSR

Skribenter

LT Ulrik H. Liborius, DAR

LT Robyn H. Marott, TRR

LT Kristian S. Morgen, SLFR

LT Tulle Mouridsen, JDR

Tak til

Casper Westphalen Mathiesen

LT Mads Hulgaard, JDR

FP Ole B. Piekut, HO

Col. Dom Fletcher, UK

L.Col. Jon Adams, US

L.Col. Kai Prozeske, DE

GN Knud Bartels

Udgiver

Hærens Officersskole

Ansvarshavende redaktør

OB Nicolas T. Veicherts

Henvendelser rettes til

ho@mil.dk, Att: Homer

CHEFREDAKTØREN

LT KRISTOFFER Q. BRESSUM, SLESVIGSKE FODREGIMENT

Kære læser

I dette nummer af HOMER tager vi æren under lup og gransker både dens begreb og de personer, som må knytte sig dertil. Motivationen for dette fokus udspringer af en fornemmelse af, at æresbegrebet er særligt relevant for officersgerningen og nok trænger til en genoplivning! For synes æren ikke at være glemt eller i det mindste sat i skyggen af andre dyder? Forsvarets ledelsesgrundlag fremhæver driftige kendetegn som mod og handlekraft. Ledelsesfilosofien sætter ligeledes opgaven i centrum, men har æren ikke også sin del i dette?

Da redaktionen igangsatte sin undersøgelse, havde vi netop overtaget bladet fra nyligt udnævnte Hold Bennike. Overdragelsen skete online som følge af, at kadetterne på begge årgange var hjemsendt henover vinteren og modtog fjernundervisning i størstedelen af de kolde måneder. For Hold Damholt skulle dette med korte opbrud fortsætte et stykke ind i foråret, hvilket førte til en decentraliseret læringsproces udenfor de holdningsdannende rammer, der normalt udgøres af Frederiksberg Slot. Dermed blev arbejdet med HOMER også mere fragmenteret, og hver skribent måtte hjemme fra pinden gøre sig store tanker om, hvordan æren kunne fremmanes på skrift.

Bladet indeholder som følge af ovenstående heller ikke reportager eller meldinger om foreningsmæssige aktiviteter, da dette har været nærmest ikke-eksisterende for Hold Damholts vedkommende. Der blev i redaktionen i stedet truffet beslutning om ikke at skrive nogen artikler om disse COVID-vilkår for primært at fokusere på temaet. Det har resulteret i en række samtaler med alle lige fra HO's friskeste kadet til Danmarks første og eneste modtager af Tapperhedskorset. Vi har også korresponderet med et udpluk af Danmarks tilknyttede Forsvarsattachéer, gået tur med Hærens Officersskoles feltpræst Ole Piekut og endeligt interviewet tidligere forsvarschef General Knud Bartels.

Selvom det har været utrolig nemt at få de pågældende til at reflektere over spørgsmål om ære, har det været svært at finde frem til en klokkeklar definition eller i det mindste en entydig beskrivelse af, hvad æren er for noget. Man

kan derfor fristes til at spørge sig selv; findes æren overhovedet? Og så kan man i læsningen af dette blad notere sig, hvordan artiklerne udfolder en mosaik over alle de måder, som æren kan manifestere sig på i sammenhæng med særlige meninger og værdier.

I skrivende stund har Hold Damholt netop haft æren af at gennemføre øvelse Athene, hvor fysiske prøvelser blev overvundet gennem viljestyrke og sammenholdet i at bære fælles byrder under sommersolens hede stråler. For mig at se tegner sig et billede af en årgang af kommende officerer, som er drevet af ildhu og gåpåmod. En årgang som ikke har ladet sig slå ud af en gennemgående omskiftelighed, ændringer i forholdsordrer, punktvis uvished, løbende improvisation og uden fast adgang til kælderen. En årgang som ikke har givet udtryk for CORONA-blues, men i stedet har fokuseret på fagligheden og det at være omstillingsparat i ønsket om at blive dygtige delingsførere.

På vegne af årgangen ønsker chefredaktøren en god sommer til alle, og til Hold Pløger – der snart indtræder på skolen for alvor – har jeg blot følgende at sige: **"KOM AN!"**

CHEF HO HAR ORDET

OBERST NICOLAS T. VEICHERTS, CHEF FOR HÆRENS OFFICERSSKOLE

TILLYKKE til Hold Damholt med udgivelsen af HOMER nr. 6. Tak til redaktionen for at give den en for holdet ved siden af alt det andet. Og for at tage et mindre håndgribeligt emne op. Det er i sig selv ærefuldt.

I skrivende stund er Hold Damholt godt i gang med eksaminerne i taktik og føring efter en, indtil påske, noget anderledes gennemgang af officersuddannelsen, som kadetterne meget forståeligt ikke ønskede skulle fylde sommerudgaven af HOMER. "Vi har ikke Corona blues", udtaler chefredaktøren endog.

Da hjemmearbejdet i vinteren og begyndelsen af foråret nok var lærerigt, men ikke i udpræget grad gav mulighed for at påvirke kadetternes personlige udvikling til officerer, fik vi på skolen til gengæld the blues på vegne af kadetterne og af Hæren: Fordi vi vidste, at kadetterne risikerede at miste nogle af de faglige og sociale oplevelser, der er med til at skabe det kammeratskab og sammenhold, der binder os sammen, når opgaverne skal løses. Og fordi Hærens officerskorps skal være summen af både en god eksamen og en god tilgang til livet og opgaverne som officer, herunder som eksempel for sine soldater. Det sidste lærer man bedst gennem stabens og lærernes eksempler

og i den personlige dialog mellem os alle, der foregår mellem timerne og efter skoletid. Og som i sidste ende betyder, at skolen indstiller den enkelte kadet til udnævnelse.

Siden kort før påske har vi alle været tilbage og glædeligt oplevet, at Hold Damholts fremtid tegner lys og god. Både hvad angår eksamen-skarakterer og den personlige karakter, man som officer også skal være – og som interviewene med de tre forsvarsattachéer i bladet understreger.

I dette nummer lyder også ønsket om at visualisere hvad Hæren er, fx i forbindelse med større øvelser. Det er et godt forslag, som skolen og Hæren arbejder videre med. Fra næste år introduceres igen en regimentspraktik, der gennemføres efter regimentsvalget.

Nu skal Hold Damholt på sommerferie og derefter på faldskærmskursus. Samtidigt venter op til sommeren ankomsten af Hold Pløger, der, efter Løjtnantsuddannelsen, tegner konturerne af et godt og sammentømret hold.

Lovende er også "coronaprognozen", der gerne skal give plads til Hærløbet onsdag den 1. september og Kadetbal lørdag den 18. september.

DEN TAPRE LANDSOLDAT

LT FREDERIK R. PRIESS, DEN KONGELIGE LIVGARDE

19. februar 2009, Afghanistan I Charlie-Coy er man enige om, at dette bliver den første rigtige kamppatrulje. Opgaven lyder på at oprette et checkpoint ved *Ardin Za'i* bazar lige i det område, hvor en dansk soldat tidligere er faldet. Det er første gang på dette hold, at nogen skal så dybt ind i *greenzone*, og panseringeniør-gruppefører Casper skal med. Hans gruppe er afgivet til Charlie-Coy, som er spredt mellem de to patruljebaser Armadillo og Clifton. Derfor har Casper været nødt til at splitte sin gruppe op til et hold ved hver base. Panseringeniør-gruppen har allerede mærket krigen i Afghanistan. Holdet er næsten lige ankommet, og den nyligt tilgåede erstatningsmand Benjamin er sprunget i luften to dage tidligere. Det er stadig uvist, om han kan beholde sin ene fod.

18. februar 2021, Skive Jeg er kørt til Jylland for at lave et interview med Casper – Danmarks hidtil eneste modtager af Tapperhedskorset. På den lange vej fra Frederiksberg til Skive tænker jeg over, hvordan det må være at modtage så fornem og sjælden en anerkendelse. Hvad skal der egentlig til for at gøre sig fortjent til sådan en medalje? I cirkulæret om Tapperhedskorset står, at det *kan tildeles militært og civilt personale i forsvaret for helt ekstraordinær tapperhed udvist under kamphandlinger eller andre risikofyldte handlinger*. Jeg er interesseret i at høre, hvad det er for en ekstraordinær handling, som Casper har udført. Om noget vil jeg også vide, hvordan det føles at være den eneste, som har fået denne anerkendelse, og hvad der følger med...

//
JEG FÅR DEN FOR I
DET ØJEBLIK AT HOLDE
FJENDEN NEDE, SOM MAN
SIGER. OM JEG RENT
FAKTISK GJORDE DET,
ELLER OM DET BARE VAR
HELDIGT. DET VED MAN
ALDRIG

19. februar 2009, Afghanistan "Vi får køretøjerne i stilling på *high ground* og så (mine-) søger vi os derned af. Går ude på markerne og undgår at kanalisere os selv. Vi kommer ned mod en landsby, jeg aldrig har fundet ud af, hvad hedder, men det er også lige meget. Der kører *ICOM* (radiomeldinger fra fjendens net), og der er *Combat Indicators*. Folk flygter fra landsbyen."

Meget tyder på et baghold, og pludselig virker det som en dårlig idé at stå på åben mark. Selvom det øger IED-truslen, bevæger delingen sig igennem landsbyen med to ingeniører forrest. Det er gruppefører Casper og Mathias, som begge er bedre uddannet i minesøgning og har mere erfaring med krigen i Afghanistan. De er sikre på, at de vil få føling med fjenden inde i byen, men de når til udkanten, hvor der løber

Den officielle begrundelse: For den 19. februar 2010, under kamphandlinger, uden tøven, og med tydeligt erkendt risiko for eget liv og førlighed at have ydet dækning til en såret kammerat ved at stille sig mellem ham og fjenden. Han fastholdt denne meget udsatte position, og beskød fjenden således at yderligere hjælp kunne komme frem.

I vestkanten af Skive byder Casper mig velkommen til hans hjem, der ligger med en flot udsigt over Karup Å. Indenfor ligger der legetøj overalt på stuegulvet, og man kan se på flytterodet, at Casper og hans hustru, som er uddannet lærer, er ved at finde et nyt hjem tættere på Caspers arbejde. Jeg får skænket kaffe og tænder min diktafon.

en af de mange vandingskanaler, som definerer terrænet i *greenzone*. Der løber ligeledes en vej, og lige foran dem ligger en overgang, som de dog finder lidt for mistænkelig. Med Mathias forrest vælger de at følge vejen langs kanalen for at finde et bedre overgangssted.

Hjemme i Skive har Casper opstillet et hastigt terrænbord i stuen bestående af kaffekopper og mobiltelefoner: "Det er så her, vi møder en

sortklædt mand, som løber ind i byen. Mathias og jeg går frem for at finde ud af, hvad han har gang i, da en anden kommer løbende inde fra byen og begynder at beskyde os. Samtidig bliver der åbnet op fra levende hegn og *compounds* på modsatte side af kanalen 50-150 meter væk. Jeg er ikke klar over, hvor mange stillinger der er. Det når vi sgu slet ikke at tænke over, for det er her, Mathias bliver ramt. I første træfning. Og der kommer en person mere løbende ud, som også skyder på os. Jeg går i stilling foran Mathias, og det er sådan set det, der er en del af indstillingen til medaljen. Jeg får den for i det øjeblik at holde fjenden nede, som man siger. Om jeg rent faktisk gjorde det, eller om det bare var heldigt. Det ved man aldrig.”

Få minutter efter når sygehjælperen Jesper fra 2. deling i Charlie-Coy frem med resten af sin gruppe. Da har Casper næsten skudt tomt. ”Når man er alene, så bliver man sgu nødt til at give den lidt mere gas end et skud hvert fjerde sekund!” Sammen får de trukket Mathias ind i byen til sanitetsgruppen, mens de bliver beskudt. Derinde er de resterende ingeniørsoldater næsten færdige med at minesøge en mulig landingsplads for evakueringshelikopteren.

Patruljen, som ifølge Casper er overgået til et regulært angreb, er langt fra færdig, da Mathias bliver evakueret af en *Black Hawk* helikopter. Imens sanitetsgruppen yder førstehjælp, føler Casper sig tilovers og lidt i vejen. Han prøver at finde roen til at overveje, hvad der er sket. Kompagniet får det meste af delingen i stilling, og artilleristøtten lader til at holde fjenden nede. En overkonstabel af 1. grad kommer hen for at høre, om han ok og efter en samtale og pep-talk, er Casper klar til at fortsætte.

Angrebet bliver forstærket af en deling fra Armadillo og fortsætter. Ingeniørerne er i fuld sving med at springe huller i væggene, og må ordne det med muggerty, da sprængstoffet slipper op. ”Jeg er ved at sprænge hul i en mur, men vi ombestemmer os i sidste øjeblik. Da vi banker på døren, sidder der bare en afghansk familie, hvis ko var blevet til shish-kebab, hvis vi havde sprængt muren. Det er sådan nogle detaljer, man husker”. Ud på eftermiddagen ebber angrebet ud, og den sidste opgave for ingeniørgruppeførereren bliver at afsøge kompagniets tilbagegangsveje for miner. Mens Charlie-coy går tilbage, sidder han ved en bro og sikrer, da han får kontakt med nogle børn. I situationen betyder de kun én ting for ham: Sikkerhed.

SYHJ Jesper modtager Tapperhedsmedaljen med begrundelsen: For den 19. februar 2010, under kamphandlinger, uden tøven, og med tydeligt erkendt risiko for eget liv og førlighed at have løbet frem under meget kraftig direkte beskydning for at komme en såret kammerat til undsætning, herunder at yde førstehjælp og stabilisere ham under stadig beskydning.

Efterspillet

Ved tilbagekomsten til lejren gennemføres der *after action review* og senere, da feltpræsten ankommer, gennemføres en *defusing* for de implicerede i hændelsen. Casper har på det tidspunkt mistet to mand og må konsolidere kræfterne i gruppen, men der er ikke tid til at stoppe op. Dagen efter bliver Casper på en ny patrulje ramt af splinter fra et morternedslag (*friendly fire*) og ryger på felthospitalet. Endnu en dag derefter kører Charlie-coy på den første store IED, og ingeniørgruppen indsættes igen. Kampe og IED-påkørsler præger resten af holdet og "Armadillo bliver ét forfærdeligt minefelt at komme ind og ud af." Blandt ingeniørgruppens 8 mand bliver 11 såret. Altså får de både sårede blandt erstatningspersonellet, mens enkelte også bliver såret flere gange.

Indstillingen

Jeg spørger Casper: "I film som *The Thin Red Line* kommer obersten løbende op til en gruppe, der heroisk har indtaget tre bunkere, og råber: *Jeg indstiller jer alle til The Silver Star*. Hvordan foregår det for danske styrker i Afghanistan?"

Casper griner og svarer: "Ingen nævnte, at det var en medalje værd på tidspunktet. Tapperhedskorset var jo heller ikke opfundet, da hændelsen skete." Han bed dog mærke i, at hans chef hjemme i Danmark ringede sidst på

holdet og spurgte detaljeret ind til hændelsen. Han tænkte, at det godt kunne være en indstilling, hvilket dog ikke var ensbetydende med en tildeling. Et kvarter før paraden på Kastellet den 18. november 2011 får han beskeden. Typisk for Forsvaret bemærker han. "For at være helt ærlig så var Paraden ikke noget, jeg havde tænkt sådan syndeligt over. Jeg havde endda glemt sorte handsker, hvilket ellers stod i befalingen. Kort før paraden kom en major og hev fat i mig og de andre, som også skulle have medaljer den dag. De var vist klar over, at man ikke bare skulle kaste en ingeniørsoldat ud i sådan noget uden at forklare, hvad han skulle gøre først."

Og vidste du da, at det var Tapperhedskorset du skulle modtage, spørger jeg ham. "Ja. Men på tidspunktet var jeg lidt mere fokuseret på at skaffe de der sorte handsker", siger han og griner. Jeg spørger, om jeg må se medaljen. Casper trækker på skuldrene. Han går hen til skufferne og begynder at lede. Indimellem har han skuffet folk for ikke at have vidst, hvor den lå henne. Det er mest hans hustru, der holder styr på den slags. Da han lægger medaljen frem på bordet, indrømmer han med et smil, at han ikke får den pudset så meget, som en livgarderofficer ville gøre. Den bliver heller ikke brugt meget, da han ikke bærer uniform længere eller tager til parader som civil. Han finder den kun frem, når folk spørger, og det sker sjældent, efter at han er stoppet i Forsvaret. "Derfor har jeg nogle gange svært ved at lokalisere den, men jeg overvejer at få den i en ramme. Måske når flytningen er overstået."

//

JEG GJORDE IKKE
TINGENE FOR AT VÆRE
TAPPER. JEG GJORDE
TINGENE, FORDI VI VAR
HAVNET I EN RIGTIG
LORTESITUATION FOR AT
SIGE DET RENT UD, OG
SÅ GJORDE MAN DET,
MAN SKULLE...

Hvordan er det at fortælle historien, du må have fortalt den et par gange?

"Til at starte med hvor den er frisk i erindring, er det egentlig meget rart at få den fortalt. Det er jo også på et indre plan smigrende, at folk interesserer sig for ens handlinger. Efterhånden er der jo flere og flere detaljer, der ikke kommer med. Jeg tror, første gang jeg fortalte historien, tog den tre kvarter." Casper fortæller, at medieinteressen var ret intens i ugen efter tildelingen, hvor de Kongelige også fik skabt en del opmærksomhed på medaljen. I 2011 var der samtidig næsten dagligt nyheder og debat om Afghanistan. Han var i aftenshowet og fortæller grinende om, hvor hurtigt interessen forsvinder igen. "Jeg kan huske, at jeg sidder i make-up rummet med Hr. Skæg, som i hvert fald har fastholdt sin popularitet bedre end mig." Jeg spørger, om han fortsat føler sig forpligtet til at stille op med sin historie. Ansvarsfølelsen kan han godt nikke genkendende til, men det skal være ud fra en naturlig interesse.

Du er alene om at have modtaget den fornemmeste medalje, hvordan føles det?

"Jeg føler mig egentlig meget ydmyg over det. Man må også erkende, at en tildeling ikke altid sker på baggrund af dén tapreste handling. Der blev udført tapre handlinger af alle mulige folk dernede, hvor det måske ikke er blevet set af de rigtige. Tapperhed har jo mange ansigter, og ham der går i kamp med fjenden og undgår at blive ramt den ene dag får måske ikke medaljer og den slags. Der er rigtig mange hændelser, som aldrig bliver hædret med medaljer, og man kan spørge, hvem der skal retfærdiggøre, at en bestemt hændelse fortjener hæder. Jeg har

hørt på sure og bitre kampsoldater, der mente, at de havde da også lavet ting i den dur, men det kræver jo en eller anden dokumentation."

Casper sidder lidt eftertænksomt og konkluderer efter at have tømt sin kaffekop: "Jeg gjorde ikke tingene for at være tapper. Jeg gjorde tingene, fordi vi var havnet i en rigtig lortesituation for at sige det rent ud, og så gjorde man det, man skulle... Det var ikke, fordi man havde kalkuleret, at nu var chancen der for at få medaljer. Det er ikke sådan, man tænker."

Telefonen ringer, da en af hans medarbejdere, som opererer en skovmaskine, har brug for hjælp. Samtalen foregår på syngende sønderjysk, og jeg benytter pausen til at tænke over, hvor besynderligt og samtidig naturligt det er, at en af Danmarks fornemmeste og i hvert fald sjældneste medaljer ligger i en skuffe her i Skive blandt legetøj og flytterod. Noget langt fra min egen forestilling om en amerikansk *Medal of Honor*, men egentlig

også meget dansk. Da Casper vender tilbage til stuen, forsøger jeg at spørge mere ind til hans rolle som modtager af Tapperhedskorset.

Fulgte der nogle privilegier med f.eks. penge?

"Nej ikke direkte, men der var nogle legater. Før tildelingen fik jeg et fra Hærens Operative Kommando og efterfølgende fra Anders Lassen Fonden. Jeg blev engang også inviteret med til middag hos Forsvarschefen og den britiske Forsvarschef, som havde været *Commander ISAF*. Det var nu meget hyggeligt."

**Hvad hvis du gik ind på en messe i dag.
Ville du så få en fri fadøl?**

"Lige efter jeg havde fået medaljen, fik jeg stukket en øl i hånden, hver gang jeg kom ind på Manhattan (lokalt diskotek red.) her i Skive. Men det gik ret hurtigt over." Casper nævner, at folk godt kan ændre adfærd, hvis de bliver bevidst om medaljen. "Efter jeg fik den, var der ikke så meget at ræfle om, hvis jeg ville søge ny stilling indenfor regimentet. Ikke fordi der var nepotisme, men fordi folk vidste, hvem jeg var. Også folk jeg ikke rigtig havde kontakt med før. Nu hvor jeg er i det civile, er det jo ikke sådan, at jeg går ud som det første og siger, at jeg har taperhedskorset".

Casper vil helst ikke have, at folk skal føle ærefrygt og agere anderledes overfor ham. Han har ikke noget imod at fortælle om medaljen, men han vil først og fremmest have, at folk skal kende ham, som han er.

Vores samtale ebber ud med en løs snak om medaljekulturen i andre lande, veteraner og afslutningen på krigen i Afghanistan. Casper synes ikke, at der er en udpræget dansk kultur for medaljer blandt andet på grund af afstanden til missionsområderne. I bilen på vej hjem mod Frederiksberg Slot har jeg ikke helt sluppet den sidste del af vores samtale om Danmark som krigsførende nation. I løbet af de seneste årtier har Forsvaret ændret sig i takt med deltagelsen i internationale operationer. Det har blandt andet udløst en flagdag og en offentlig debat, men måske ikke det syn på tapperhed og ære, som man får indtrykket af i diverse Hollywood produktioner. I Danmark er den hidtil eneste modtager af Tapperhedskorset en varm og rolig jysk skovfoged, som ikke praler med sin titel, men alligevel føler sig forpligtet til at dele sin historie. Jeg kan ikke lade være med at undre mig over, hvem der vil blive tildelt Tapperhedskors nr. 2, og hvilken krig det bliver i forbindelse med.

**Casper Westphalen
Mathiesen**

35 år

Skovfoged ved Skovdyrkerne

**Bor i Skive med sin kone Nathalie
og deres to børn**

- **2005 HBU ved IGR**
- **2006 HRU ved IGR**
- **2007 KS udsendt med EOD på ISAF hold 3**
- **2008 Uddannes SG ved HSGS – NK/DEL HBU og GF HRU**
- **2010 PNIG GF udsendt på ISAF hold 9**
- **2010-2012 UDDBM for INTOPS og VUT til OS**
- **2012 NK/IGDET udsendt til ISAF hold 12**
- **2013-2016 GEO BM**
- **2016 CU – Skov og Landskabsingeniør, Skovskolen i Nøddebo**

SLOTSÅNDE

OM MORGENEN
ER SLOTTET EN GLØDEPÆRE
EN SOLKUBUS
OVER ET RETLINET GRØNT

KADETTTERNE DER ANKOMMER
MED DERES TILSTRÆKKELIGT
UFORLØSTE LATTER
SYNKER GENNEM BROSTEN
UNDER DERES BYRDER
AF STORSLÅEDE SYNER
BRISER FRISKER SKINDET OP
OM DE SPÆNDTE MUSKLER
STRAMMER UNIFORMEN TIL ET KORPUS
SOM FALDSKÆRMEN
LØFTET AF HÅRDE VINDE

OM AFTENEN
SKYLLER BYEN DE SØVNIGE
TILBAGE GENNEM GADERNE
OG FORDELER DEM I STOKKENES
TILFÆLDIGT UDVALGTE
BYGNINGER I GUL LASUR
RUM MED TANKER TØJRET
TIL LOFTER OG TIL VÆGGE
FYLDES LANGSOMT AF FUGT
SOLDATEN BESJÆLER SIG
OG VANDRER TAKTFAST UD
TIL SPIDSROD I KULDENATTEN
PÅ FÆLLESSKABETS ALTER

HVEM ER DET SOM OM NATTEN
DRIVER RUNDT I HAVERNE,
MALER DUG PÅ RUDERNE,
KASTER STEN PÅ TAGENE,
KLARGØR DAGEN
TIL MORGEN OG TIL AFTEN
TIL APPELLER OG PATRULJER

ÅH - HÆRENS ÅNDE
RÅBER FRA KASTELLETS VOLDE
HVILKE TYPESLAG
UDKÆMPES I DRØMME
HVILKEN FULDKOMMEN HELTEDÅD
VIL RYSTE ROSETTERNE
PÅ DE LYTTENDES SKULDRE

SLOTSPOETEN

SLØJFEN

LT ULRIK H. LIBORIUS, DANSKE ARTILLERIREGIMENT

DANNELSE FOR UNGE OFFICERER

Kadetballet står for døren, og da jeg købte min M/70 selskabsuniform opdagede jeg en forfærdelig fejl. Uniformen stod ellers i sin tidløse stil. Bukserne behageligt højtaljede og brede samt jakken skåret med et meget velafbalanceret snit og med et passende revers. Alt i alt en flot uniform som jeg mener, at alle i Forsvaret kan være stolte af. En ting ved den kan vi desværre absolut ikke være stolte af; den medfølgende sløjfe a.k.a. butterfly.

Hvad er der galt med den? Tænker De måske kære læser. Den er jo bundet på forhånd, så hvad kan være galt med den? Ser De netop dét, at den er bundet på forhånd! Ethvert voksent menneske og i særdeleshed en officer bør se det som en direkte udfordring, at når en så fundamental evne som at binde en sløjfe ikke mestres, så ønsker man brændende at lære det!

For tillader vi først dette, hvor er så det næste sted forventningen til os skrider? Støvler med velcrolukning? På forhånd formede baretter? Præ-bundne slips?! (At kadetternes udleverede sorte slips til M/69 indeholder velcro er ganske tragikomisk. Det siges at være en sikkerhedsforanstaltning, og såfremt dette er korrekt, mener jeg, at "risikovilligheden" for hærofficerer burde være større).

Hærens Officersskole er en dannelsesrejse i militære færdigheder og traditioner. Man bør her stille som det mindste krav, at kadetter naturligvis kan og vil lære at binde både slips og sløjfe selv – hver gang vel at mærke. Akkurat som det forventes, at vi kan barbere os, stryge skjorte og binde sko. Vi er repræsentanter for den danske officersstand både herhjemme og internationalt og skal sætte en høj standard for os selv. Ikke at kunne eller ikke at vide

At C. L. Seifert slet ikke giver muligheden for tilkøb af en ordentlig sløjfe er i sig selv meget ærgerligt. Der mener jeg, at barren sættes for lavt. Det burde forventes, at vi kadetter naturligvis kan lære at binde vores sløjfe selv. Om ikke andet kan vi kadetter selv sætte foden ned og ikke acceptere sådan en faldende standard.

noget er ingen skam. Det er derfor, vi går på Officersskolen. Derfor skal vi også kræve, at når der er noget, man ikke kan finde ud af, så stikker man ikke hovedet i jorden som en struds – så går man forrest og lærer det.

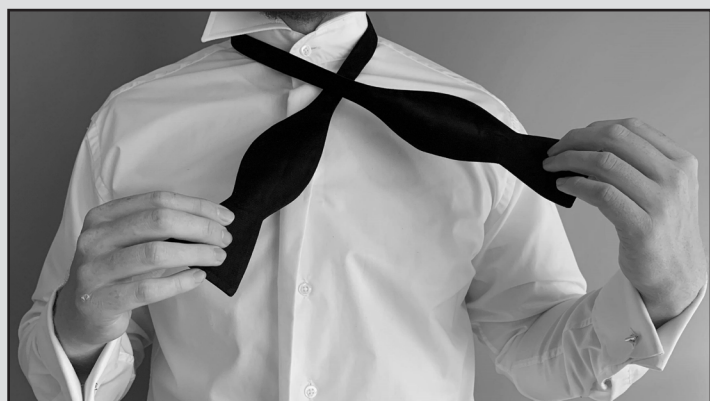
Desuden ser en selv bunden sløjfe fantastisk ud! Den er levende og elegant, hvor en forbundet sløjfe er alt for mekanisk og livløs,

sammenpresset og uden charme. Ydermere er sløjfen akkurat som baretten bærerens mulighed for at give sin uniformering et personligt touch. På samme måde kan der anvendes egne manchetknapper og eksempelvis seler som fæstes i bukserne med knapper i modsætning til clips (så går selerne heller ikke op under selv de mest eksotiske og oplivende danse).

Er man nu allerede i gang med at opgradere sin selskabsuniform, da vil et lommetørklæde, som ikke er i skinnende polyester, men måske blot et pænt hvidt bomuldstørklæde da også være klædeligt. Skal man dog blot vælge at ændre

én ting, vil jeg inderligt opfordre læseren til at starte med sløjfen.

Jeg håber, at jeg inspirerer nogle kadetter til at tage udfordringen op og vise, at vi er kvikkere og bedre, end hvad C. L. Seifert øjensynligt forventer. Jeg vil stærkt opfordre til, at alle indehavere af en M/70 selskabsuniform anskaffer sig en sort selvbindersløjfe. De kan eksempelvis erhverves hos Troelstrup og Herrernes Magasin foruden et væld af andre herretøjsbutikker. Skulle det have interesse, vil jeg også med glæde forestå en masterclass i binding af sløjfer, så vi alle kan stå flotte til det kommende Kadetbal.

27. april 2021

Midt i frokostpausen blev skatten på Hærens Officersskole fundet af fire kadetter fra Hold Damholt. Dette er ikke sket i mere end to år, og kadetterne blev belønnet for deres indsats.

KRÆNKELSER

LT ROBYN L. MAROTT, TRÆNREGIMENTET

Alle har en holdning, men enhver der vover at udtale denne leger den verbale udgave af jorden er giftig. Man må træde varsomt for ikke at træde nogen over tæerne.

Herhjemme har #Metoo-fænomenet været udkældt og udkammet. Genstand for skepsis og vittigheder. Det er blevet misbrugt, og det har også været en lille tur i glemmekassen. I hvert fald indtil Sofie Linde fortalte om mediekanonen, der forsøgte at true sig til et blowjob. Da tog debatten fart – i en kort periode af 2020 fyldte seksuelle krænkelser sågar mere i medierne end dagens corona-tal. Forsvaret har som mange andre brancher været genstand for grundige undersøgelser af forekomsten af seksuelle krænkelser, selvom tallene så pænere ud end gennemsnittet. Hvorfor så al den opmærksomhed om netop dette emne? Seksuelle krænkelser er problematiske, det er der ingen tvivl om. Men hvad er problemet med de seksuelle krænkelser i Forsvaret? Hvis du tror, det udelukkende er den enkeltes ubehag, skal der her argumenteres for, at du tager fejl.

Definitionsproblemet

”Krænkende adfærd tolereres ikke i det danske forsvar. Det er væsentligt, at alle er helt klar over det, og også at de ved, hvordan de skal reagere, og hvor de skal henvende sig, hvis de selv eller andre udsættes for uacceptabel adfærd,” udtaler Forsvarsministeren i forbindelse med lanceringen af en kampagne mod krænkende adfærd på Forsvarsministeriets område. For at vi kan vide, hvordan vi skal reagere, skal vi vide, hvad krænkende adfærd er. Forsvarets tilgang til definitionen har været, at hvis nogen finder noget krænkende, så er det krænkende; ”kønskrænkende adfærd defineres af den person, som oplever det”. Eksempler nævnt i Forsvarets kampagne spænder vidt og bredt fra voldtægt til uønskede seksuelle bemærkninger. Førstnævnte er uden tvivl et eksempel på krænkende adfærd af groveste karakter, mens sidstnævnte kan være sværere at definere klart. Det befinder sig i gråzonen, hvor grænser er flydende, divergerende og i høj grad subjektive. Hvad må man sige og til hvem?

Vendingen ”uønsket seksuel opmærksomhed” understreger, at Forsvarets definition tager udgangspunkt i et subjektivt element, som gør det umuligt at opstille klare regler og grænser for, hvad man må og ikke må. En bemærkning kan være ønsket fra én person, mens samme bemærkning er uønsket, når den kommer fra en anden. Hvordan ved man så, om man er den person, der gerne må sige noget? Dette subjektive element gør, at man uagtsomt kan krænke en anden altså ”komme til det” uden at have hensigt herom. Det gør det yderst vanskeligt at opstille en generel definition.

OPRINDELIGT STAMMER
ORDET KRÆNKELSE FRA
DET MIDDELNEDERTYSKE
ORD KRENKEN, SOM
BETYDER GØRE SVAG.
DET ER I ORDBOGEN
FORBUNDET TIL ÆRE OG
STÅR SOM SYNONYM TIL
YDMYGE OG SÅRE.

Giver det så mening at pille subjektivitet ud og lave en klar ramme for, hvad man må synes er krænkende? Næppe. Følelsen af krænkelse forsvinder ikke hos den enkelte, bare fordi man sætter den i boks. Krænkende adfærd kan i sin helhed ikke sættes i boks. Så længe straffeloven ikke er overtrådt, er spørgsmålet ikke juridisk og kan ikke tages objektivt stilling til. Hvad angår krænkende adfærd, der ikke hører under straffelovens bestemmelser, er det straks vanskeligere. Heri findes den gråzone, hvor der ikke hersker enighed om, hvad der er OK, og hvad der ikke er. Denne gråzone er overladt til offentlighedens folkesdomstol, hvor juryen aldrig er enig, og sanktioner aldrig har hjemmel i lov.

I den offentlige debat er ordet krænkellesparat også opstået. Ordets negative ladning kan ses som et udtryk for, at det at være krænket efterhånden ikke tages alvorligt, men har fået en medbetydning i form af sart og nærtagende til den urimelige side. Oprindeligt stammer ordet krænkelser fra det middelnedertyske ord krenken, som betyder gøre svag. Det er i ordbogen forbundet til ære og står som synonym til ydmyge og såre. Jævnfør ordbogsdefinitionen er at krænke altså at ydmyge/såre nogens ære. Bemærkninger eller handlinger, som sårer en andens ære, er krænkelser. Det giver os ikke en klar definition, men følelsen af ydmygelse eller en såret ære kan måske sætte lidt perspektiv på sagen og bidrage til forståelsen af selve følelsen, når vi bliver trætte af at høre om krænkelser. Hvis begrebets uklarhed fortsat synes uretfærdig, så kan man prøve at opstille regler for, hvornår man må føle sig glad. Ligesom det er forskelligt, hvad der gør os glade, er det også forskelligt, hvad der ydmyger os, sårer os eller krænker vores ære.

FORSVARSMINISTERIET

VI STÅR SAMMEN I TYKT OG TYNDT

DERFOR OMTALER VI HINANDEN MED RESPEKT

NULTOLERANCE OVER FOR KRÆNKENDE ADFÆRD

Har du været udsat for et seksuelt overgreb eller oplevet en anden form for krænkelende adfærd? Er din grænse blevet overskredet verbalt eller fysisk? Så skal du handle på det. Stop betyder stop!

Ring anonymt til **32 66 51 63** og få rådgivning af erfarne specialister eller læs mere på respektforhinanden.dk

Den kammeratlige ære

Hvad kan være årsagen til Forsvarets øgede fokus på krænkelende adfærd? I forhold til det at være en militær organisation har der alle dage været en skæv kønsfordeling, som dog er ved at

udligne sig. Denne historiske skævvridning i køn har påvirket kulturen, der hersker på arbejdspladsen. Skolechef Oberst Veicherts understreger i et interview med bladet OFFICEREN, at man kan betegne en del af denne kultur som mandehørm, der til tider kan hænge sammen med en lummer tone. Denne lumre tone kan måske, hvis den får frit løb for længe ende med at løbe fra os og udvikle sig til krænkelser. I dialogen mellem kadetter høres ofte argumentet: "Det kan sgu ikke være så svært, man skal egentlig bare opføre sig ordentligt". Heri indfinder gråzonen sig imidlertid. Uklarheden og subjektiviteten er netop årsagen til, at det kan være vanskeligt "bare at opføre sig ordentligt". Den ene part mener, der er tale om uskyldig mandehørm, den anden føler sig måske krænket.

FAUK's årsrapport 2021 beretter, at værnepligtige, der i løbet af året følte sig krænkede og opsøgte deres delingsfører herom, fik besked på, at de bar en del af ansvaret for at sige fra. At sige fra kan på den ene side bidrage til at afklare grænserne, men kan ifølge årsrapporten også have sociale konsekvenser for den eller de, der måtte føle sig krænket. Ligeledes kan man stille spørgsmålstegn ved, om det er rimeligt at kræve, at medarbejdere skal opstille et personligt beredskab over for krænkelende adfærd. I Forsvarsministeriets Personalestyrelses undersøgelse af krænkelende adfærd fra 2019 mener 4% af adspurgte mænd og kvinder, at der eksisterer en kønskrænkelende omgangstone i Forsvaret, men upassende krænkelende kommentarer indberettes ikke nødvendigvis. En del af problemet er måden, hvorpå det påvirker relationen mellem medarbejderne. Seksuel krænkelende adfærd eller krænkelende adfærd i form af mobning mellem soldater fjerner fokus fra det professionelle og reducerer den krænkeltes status fra at være kammerat til sexobjekt eller mobbeoffer. Dette kan siges at være særligt problematisk i Forsvaret, fordi opgaveløsningen er dybt afhængig af tillid. Det er kun muligt at overtale folk til at lade sig udsende til en krigszone, fordi sammenholdet, tilliden og båndet mellem soldaterne er væsentlige elementer. Når man aldrig arbejder alene, og opgaven har konsekvenser for overlevelsen, er det en dårlig disponering at krænke sine kammerater i ordets oprindelige betydning. At gøre svag.

Ovenstående kunne være svar på, hvorfor Forsvaret er særligt udsat i relation til krænkelser. Uanset om en hændelse er et eksempel på en tydelig overskridelse af grænser eller indenfor gråzonen udfordre det kammeratskabet og sammenholdet. Dette stiller krav til soldatens agtpågivenhed omkring egen adfærd

i sine relationer på arbejdspladsen. Omtanke for og hensyn til kammeraterne kendetegner mange af Forsvarets ansatte, da der sættes en ære i godt sammenhold og gode resultater, som afledes direkte af medarbejdere, der formår at gøre hinanden stærkere frem for svagere.

FORSVARSMINISTERIET

VI HAR HINANDENS RYG

DERFOR RØRER VI IKKE VED NOGEN – MOD DERES VILJE

MULTOLERANCE OVER FOR KRÆNKENDE ADFÆRD

Har du været udsat for et seksuelt overgreb eller oplevet en anden form for krænkende adfærd? Er din grænse blevet overskredet verbalt eller fysisk? Så skal du handle på det. Stop betyder stop!

Ring anonymt til **32 66 51 63** og få rådgivning af erfarne specialister eller læs mere på respektforhinanden.dk

Bonus pater

Selvom Oberst Veicherts påpeger, at mandehørm ikke er en menneskeret, kunne man godt ønske sig nogle regler og retningslinjer for, hvad krænkende adfærd altid er. Så kunne man undgå misforståelser og samtidig bevare handlerummet til at have det sjovt på arbejdspladsen. Man kan næppe opstille helt klare regler og retningslinjer, men man kan kaste et blik på det juridiske begreb bonus pater i sin søgen efter en forklaring på mediernes særlige årvågenhed med netop Forsvaret og krænkende adfærd. Begrebet bruges til at bedømme uagtsomhed, og en person har handlet uagtsomt, hvis han eller hun ikke har udvist den grad af agtpågivenhed, som en god og fornuftig person ville udvise i en tilsvarende situation. Bonus pater handler fornuftigt og er altså aldrig uagtsom — et muligt billede på omgivelsernes forventninger til en soldat.

Forsvaret er som arbejdsplads bl.a. kendetegnet ved de barske vilkår, der kan herske i missionsområderne, hvor opgaveløsningen handler om liv og død, og så er der voldsmonopolet. Udøvelsen af voldsmonopolet og bestemmelsesretten over liv og død medfører, at befolkningen og politikerne i højere grad skal have tillid til landets Forsvar, og at soldatens beslutninger ingensinde kan være arbitrære. Således eksisterer et uformelt krav til soldaten om at påtage sig bonus pater-rollen. Soldater og herunder især officerer skal eksemplificere samfundets gode og fornuftige mennesker i enhver situation, hvis de menneskeligt skal stå mål med det ansvar, der påhviler dem. Den endnu manglende definition af krænkende adfærd stiller derfor et krav: Udstik retningen. Bonus pater er den, som viser, hvad det gode og fornuftige niveau af agtpågivenhed er, og alle andre bør vurderes på baggrund heraf. Det kan forklare, hvorfor offentligheden retter blikket mod Forsvaret og mener, at det er relevant at undersøge, hvordan organisationen agerer i forhold til krænkende adfærd, når fænomenet skal defineres.

Alle med ledelsesansvar har fremad en opgave i at afklare disse vanskelige spørgsmål og reagere hensigtsmæssigt i krænkelsesrelaterede sager. Forventningerne er høje, men det er en ære, at samfundet overhovedet kigger i retning af Forsvaret. Det er vigtigt, at officererne tør tage det fornødne ansvar og bidrage til at udstikke retningen, når der skal tages stilling til sagen generelt og principielt samt undersøges, hvordan krænkende adfærd skal tages af dage. Den individuelle oplevelse af krænkelse lader i høj grad til at afhænge af relationen mellem de involverede, og måden hvorpå noget siges. Det kan være svært at vide, hvordan man skal håndtere dette. Et bud er med empati. Feel the crowd, som man siger. Se det lidt i stil med analysen af situationen, modstanderen og terrænet og følg så foresattes hensigt.

§

HÆRLØBET

1 SEPTEMBER 2021

INFORMATION VEDR. ARRANGEMENTET TILGÅR PÅ
HÆRLØBETS FACEBOOKSIDE, SAMT HÆRLØBETS
INSTAGRAM @HAERLOEBET

GIV AGT, ÆREN RET!

LT JULIE LYSKJÆR, EFTERRETNINGSREGIMENTET

At træde ind i Hæren som officer åbenbarer for mange et spændende erhverv, der bringer nye og ukendte opgaver med sig. I begyndelsen kender de fleste måske ikke den fulde indholdsfortegnelse af erhvervet, hvorfor det kan virke en smule skræmmende og på samme tid forbindes med en vis form for ærefrygt. For mange kadetter inklusiv mig selv er ærefrygten og det skræmmende element dog også det, man drages af. Hvor andre træder tilbage og kigger til siden i håbet om, at en anden melder sig, så vil officeren gerne træde frem, gå forrest og danne følgeskab. Netop denne egenskab fremhæver for undertegnede selve essensen i det at kalde officersvirket for et ærefuldt erhverv. Fordi ære påkalder sig andre menneskers agtelse og respekt. En respekt som forklares ved, at man som den modtagende part til fulde lever op til de uskrrevne normer, der afgrænser officerens erhverv.

At træde direkte ind i denne verden er dog ikke lige nemt for alle. Det er heller ikke noget, der bare kommer naturligt. For nogle er det måske endda noget, man skal vænne sig til. For hvad er ære for en størrelse? Den kommer jo ikke af sig selv, og hvad skal man gøre, for at blive fortjent til den? Jeg har selv undret mig over, hvor mange af os kadetter der har vendt lignende spørgsmål, inden vi første dag trådte ind af døren med drømmen om at blive officer. Æresbegrebet spiller en væsentlig rolle i den mandsdominerede militærkultur. Her er en mand af ære ham, der lever op til de forventninger, der stilles. Han holder ord, kan vise storsind og har frivilligt forpligtet sig til at honorere de moralske normer,

og så lever han op til forpligtigelsen. Herved højnes hans sociale status, anseelse og krav på at blive respekteret. Det er således andres mening om hans personlige kvaliteter, der i væsentlig grad udgør og opretholder hans ære. For at hele ophøjelsen af begrebet ære rigtig vinder fodfæste er denne betinget af en social kontekst og kræver derfor en relation mellem flere parter. Menneskets identitet skabes til dels i et samspil med omgivelsernes opfattelse. Men

den ærekære og ærefulde person er kun den, han er, i kraft af andres mening om ham. Ofte tales også om familiens ære som udtryk for et krav på respekt i en påberåbt status. Det fik mig til at tænke, at det måske netop er i konstellationen af traditioner, forventninger, værdier og et familiært perspektiv, at svaret om æren findes.

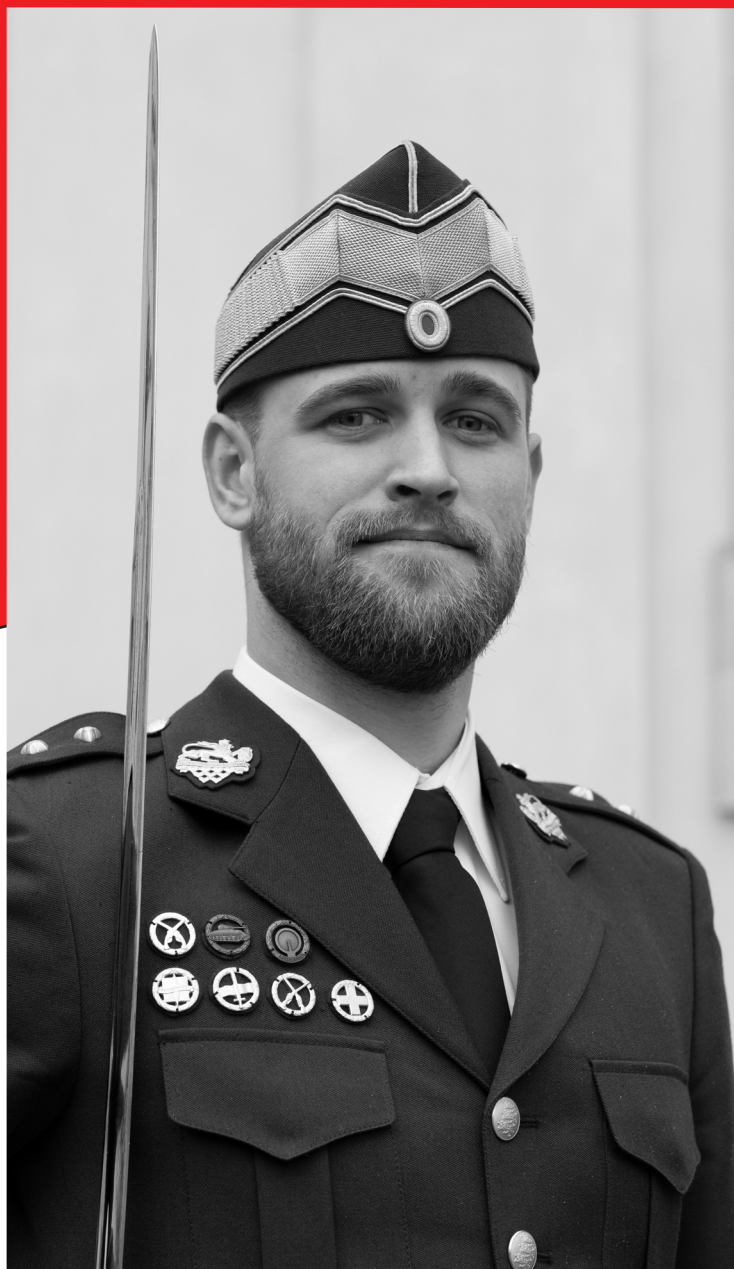
Jeg har derfor sat Løjtnant Mads Hulgaard i stævne for at svare på nogle spørgsmål omkring ære. Mads kommer selv ud af en familie, hvor begge forældre har gjort karriere i Forsvaret og kan måske herigennem sætte perspektiv på, hvad det betyder at påtage sig et ærefuldt erhverv som officer. Med over 40 år i Forsvaret bliver specielt Mads' far hurtigt omdrejningspunktet for vores samtale. Han er ansat som orlogskaptajn i Søværnet, har utallige udsendelser bag sig og modtog for nogle år siden det danske ridderkors af H.M. Dronningen. Det er ikke til at tage fejl af. Det lyser ud af Mads, hvor stolt han er af sin far, når han snakker om ham. Den høje standard, anerkendelsen og en opdragelse - der har været præget af militære værdier og traditioner - har også givet Mads meget at leve op til ifølge ham selv.

"Jeg kan godt være bange for ikke at leve op til forventningerne. Også selvom min far måske slet ikke har nogen. Fordi han har sat så høj en standard som Danmarks yngste skibsfører (19 år), modtaget ridderkorset og al mulig anerkendelse for sit arbejde. Det er for mig forbundet med en kæmpe ærefrygt."

DET ER NOGET AF DET
ÆREFRYGTINDGYDENDE
VED AT VÆRE OFFICER.
DER VED MAN OGSÅ,
HVORNÅR MAN SKAL VÆRE
STILLE OG BØJE HOVEDET
I RESPEKT

Gennem vores samtale bliver det dog klart for mig, at denne ærefrygt ikke er forbundet med direkte frygt, men nærmere med agtelse. Lysten til at sætte barren højt og nå i mål; "fordi det er forventet af en officer", men også fordi det motiverer Mads. "Jeg søger anerkendelsen, sætter en ære i mit arbejde og så kan jeg ikke lide at springe over, hvor gærdet er lavest". Sådan en holdning til tjenesten kommer også et sted fra, og her peger Mads på sin egen opdragelse med stor respekt for traditioner og utallige fortællinger om faderens oplevelser i Forsvaret. "Min far er præget af Forsvarets ånd. Han er bestemt, stædig og ved hvordan han vil have tingene". Værdier som Mads også selv har bragt med ind i sit virke i Forsvaret, og som han ønsker at føre videre i sin kommende profession som delingsfører.

LT Mads Hulgaard

Ifølge ham selv lå det ikke direkte i kortene at søge officersrangen og så alligevel. "Jeg har i min tid som gruppefører altid syntes, det at beskæftige mig med ledelse var rigtig spændende". Da faderen opfordrede ham til at tage udfordringen op og søge officersuddannelsen, var der ikke lang betænkningstid. "Selvom jeg var træt af en masse småting i Forsvaret, så var jeg også draget af traditionerne og af en holdning, hvor evner forpligter". Traditioner som han har glædet sig til at blive en del af og være med til at videreføre. "Det er historien, nostalgien og traditionerne, jeg synes er fede. Og nu hvor jeg ved, at uddannelsen går meget dybere, end hvad vi skal ud og lave, har jeg kun fået endnu større respekt for virket som officer". En oplevelse som han en gang tidligere har haft, da han overværende sin far få overrakt ridderkorset. "Mens jeg stod der og lyttede til alle de ting, min far har udrettet under sin tid i Forsvaret. Alle hans udsendelser, alt hans ansvar. Det at han er den yngste skibsfører i Danmarkshistorien, der blev jeg selv helt overrasket. Det vidste jeg faktisk slet ikke.

Min far har givet mig rigtig meget at leve op til, og for mig

er han den sejeste mand i verden".

Når Mads selv skal beskrive, hvad der kendetegner en officer falder valget på ord som respektfuld, uselvsk og ansvarsfuld. "Når du er ansat i Forsvaret, er du trådt ind i et erhverv, hvor du sætter opgaven før alt andet. Man kæmper for noget, der har betydning for Danmark, som man repræsenterer via sin uniform. Man bliver jo på den måde nationens ansigt udadtil". Det at tage en uniform på kommer ifølge Mads med nogle forventninger, man som officer skal leve op til. Det gælder også i det daglige virke. Her bliver de klassiske officersdyder et vigtigt element og centralt omdrejningspunkt for hverdagen. "Det at engagere sig i samtalen, gøre sig interessant og generelt være en gentleman, betyder noget for mig". De helt lavpraktiske ting har Mads også taget med fra sin far. Ting som præger hans holdning ikke bare til virket som officer, men til livet generelt. "Hvis man er vild og roder, så rydder man op efter sig selv bagefter. Hvis man ødelægger noget, erstatter man det. Hvis

man gør noget beskidt, gør man det rent igen, og så kan man desuden finde ud af at stryge en skjorte og møde til tiden. Det er altsammen ting, jeg helt sikkert har fra min far”.

Under vores samtale bliver det klart, at det at træde ind i historien og være med til at ære den og selv være med til at skabe den, er vigtige ting for Mads. Det handler om at have respekt for de mennesker, der har gennemgået samme proces som en selv, som har stået i de samme situationer og med de samme udfordringer. Mennesker som også har måttet ofre noget i forsøget på at nå dertil – både stort og småt.

”Følelsen er svær at beskrive, men det at føle sig som en del af traditionen og historien. Det vækker for mig kæmpe respekt. Navngivelsen af Hold Damholt vækker f.eks. hos mig rigtig mange følelser. Det er jo en kæmpe ære at blive opkaldt efter en, som betalte med sit liv. Det er noget af det ærefrygtindgydende ved at være officer. Der ved man også, hvornår man skal være stille og bøje hovedet i respekt”.

Æresbegrebet i kontekst af officersvirket synes umiddelbart vanskeligt at definere som et klart og afgrænset begreb. En lang række mere eller mindre bevidste valg, holdninger og forventninger i en særlig kombination præger den enkeltes opfattelse. I min søgen efter svar blev det klart, at det essentielle for Mads var evnen til at leve op til de normer, der traditionelt har været gældende for professionen. Således bliver det at møde til tiden samt at kunne konversere og udvise respekt vejen til at udtrykke den sociale signalværdi, der for ham afstedkommer at gøre sig æren bevidst.

Mads’ far har gennem sine bedrifter vist at det at leve op til professionens forventninger – at honorere de moralske normer – udløser retten til at påråbe sig agtelse og ære. Hvordan disse helt entydigt defineres er dog selv efter min snak med Mads stadig svært at stille skarpt på. Specielt fordi det essentielle i æresfølelsen præges af en subjektiv opfattelse. Tydeligt bliver det dog, at ære er flettet sammen med en persons ry og omdømme. Det indgår i sammenhænge, der har at gøre med hæder, navnkundighed og berømmelse. I ordet ærefrygt gemmer sig andre menneskers agtelse. Mads’ agtelse for sin far er meget tydelig og præger hans forståelse af sin fremtidige rolle som officer. En form for ærefrygt han på den ene side finder intimiderende, men på den anden side også tiltrækkes af. Er det ikke den centrale egenskab, der i sidste ende kendetegner officeren, og gør ham i stand til at håndtere og påtage sig sit ærefulde erhverv? At turde træde frem, når alle andre træder tilbage. Påtage sig opgaven. Leve op til forpligtigelsen og danne følgeskab. Et følgeskab der i Mads’ tilfælde er givet videre fra én generation til den næste.

Spørgsmålet må være, hvordan de kommende generationer af officerer kommer til at definere deres personlige æresbegreb, og hvilke værdier de tager med videre.

Hvorfor jeg vil slutte af med at spørge:
Hvad er æren for dig?

MERE END BARE EN CHARMETUR

LT KRISTIAN S. MORGEN, SLESVIGSKE FODREGIMENT

I efteråret 2020 drog Hold Damholt på officersskolens årlige regimentsrundtur. En tur som kadetterne ser frem til med begejstring og høje forventninger. Besøgene på landets kaserner, der er hjem for Hærens regimenter, er et indledende skridt på vej mod det årlige regimentsvalg som for nogle forbindes med en mere anspændt begejstring.

Regimentsrundturen har til formål at give regimenterne mulighed for at præsentere sig selv som arbejdsplads for årgangen af vordende delingsførere. Dette gøres gennem en blanding af charme, smiger og seriøsitet om alt fra grej og store kanoner til lovning om stabile grundlag for unge familier i den pågældende kommune. Denne tour de force i Hærens udbud af arbejdspladser danner grundlag for store beslutninger hos den unge kadet. Beslutninger som for norges vedkommende er truffet for længst, mens andre må definere deres ståsted ud fra erfaringer gjort rundt om i landet. Turen danner dog også et andet meget vigtigt fundament; den basale viden om de kapaciteter, som officeren doktrinært kan få tilgang af og skal koordinere med samt føre i sin enhed under uddannelsen såvel som i den kommende karriere.

Siden første BSO-befaling på gruppeføreruddannelsen har jeg selv undret mig over detaljer som; hvordan en mekaniseret infanterigruppe i virkeligheden virker og bevæger sig i lukket

terræn. Senere ligeledes hvor lang tid man kan disponere over rendegraveren ved hver gruppekampstilling, og hvordan det ser ud når CHARLIE 19 er i støttestilling om sydkant skov. Hvordan i alverden ved vi, at modstanderen har tilgang af mørkekampmidler? Og hvorfor er artilleriet en så knap ressource? Alt dette og mere til blev der skabt en forståelse for under denne rundtur, og jeg undrer mig over, hvorfor denne Show of Force i Hærens kapaciteter og aktiviteter ikke er prioriteret højere på Officers Grunduddannelsen.

Der er naturligvis en masse økonomiske og administrative forhold, der gør en sådan tur svær at gennemføre (for ikke at tale om uddannelsesetid). At have to rundture under uddannelsens forløb vil være meget. Derfor er det nærliggende at se på selve formålet – kendskab til materiel og udførsel af standardprocedurer. Der gennemføres allerede en række lektioner i bataljonskampgruppens enhedstyper, hvor målet er en grundlæggende forståelse, men hvor langt rækker denne?

Kadetterne udtrykker selv under evalueringen af faget Grundlæggende Taktik, at de mangler grundlæggende viden om Hærens kapaciteter. Jeg vil påstå, at der simpelthen mangler en visuel præsentation af, hvordan tingene ser ud i virkeligheden. Det er trods alt de selvsamme enheder, vi skal føre efter endt uddannelse!

Øvelsen Brave Lion 1. Brigades store øvelse i Oksbøl Øvelsesterræn har været gennemført to gange siden Hold Damholt gik ind ad porten på Hærens Sergentskole i 2019. Kunne denne udnyttes til uddannelsens fordel ud fra ideen om at *vise, forklare*, og så se nogen øve? Nu hvor uddannelsens første 11 måneder foregår under 2. brigade, kunne uddannelsen i samarbejde med brigadens andre enheder måske allerede forestille sig et samarbejde?

Jeg oplevede selv en sådan fremvisning under mine spæde skridt i de militære støvler som værnepligtig. På en af øvelserne blev der en aften sat tid af til at besøge regimentets stående mekaniserede infanterikompagni. Kompagniet havde en deling liggende i kampstilling, og de stillede op til præsentation af våbensystemer, svar på spørgsmål og endda fremvisning af deres gravede kampstilling. Derefter var vi vidner til en gennemførsel af et ildoverfald; god hvervning og fremragende undervisning! Det forlyder at lignende præsentationer tidligere har været gennemført under Løjtnantsuddannelsen, men af hensyn til den knappe tid til øvelsesaktivitet, er det taget af menuen.

En sidste påstand vil være, at de trætte og læringsmættede kadetter alligevel vil få et interessant og meget inspirerende afbræk ud af en kampdemo eller sågar besøg ved en gravet kampstilling, hvilket godt kan gennemføres om aftenen efter dagens handlebaner. Koordination med andre enheder i det daglige vil være krævende i tid og ressourcer. Men resultatet har potentiale til at skabe et solidt vidensgrundlag for kadetternes uddannelse. Dette vil utvivlsomt danne grundlag for bedre gennemførsler på gruppeføreruddannelsen, Løjtnantsuddannelsen samt bedre taktiske overvejelser på Hærens Officersskole.

Forslaget om at vægte disse demoer samt praksisnære præsentationer højere under Officersuddannelsen henvendes derfor til uddannelsesledere og chefer med en opfordring til Hærens Regimenter om at lægge vægt i – med stolthed – at fremvise jeres enheder når kadetterne kommer på besøg. Det vil i hvert fald underbygge selv det bedste kasse-vandrørs PowerPoint dias.

KALDET

LT TULLE MOURIDSEN, JYSKE DRAGONREGIMENT

Ole Bach Piekut er feltpræst i det danske forsvar og netop hjemvendt fra sin seneste udsendelse til Afghanistan i 2020. Til daglig er han tilknyttet Hærens Officersskole og på en solrig forårsdag, vandrer vi gennem Frederiksberg Have og gennem nogle af livets store spørgsmål. Som feltpræst har Ole mødt mennesket og soldaten, når denne er allermest sårbar i granskningen af sin egen eksistens og formålet med kampen. Ifølge Ole er ære og pligt en del af soldatens kerneydelse, og ære er noget, der kalder på en, forklarer han. Danmark er et lille land, men det

har betydning for de udsendte, at de bidrager til at kæmpe for fred i verden og for at forsvare nationens ære. De kæmper for det menneskelige liv og dem derhjemme, der kan leve tilværelsen i fred.

Under udsendelse sidder feltpræsten ofte foran sit telt, og ved siden af ham står en tom stol. Det er Oles erfaring, at stolen sjældent står tom særligt længe. Nogen vil snakke om vind og vejr, eller hvordan det går derhjemme. Andre er helt oppe på den store klinge med det samme. Sammen med præsten skabes et rum, hvor man kan få luft og dele de bekymringer, som man ikke altid kan dele med sin enhed. Feltpræsten fungerer som en støtte for det enkelte menneske og de tanker, der kan melde sig, når man er i krig.

Feltpræsten repræsenterer også et fællesskab i udsendelsen. At være udsendt som feltpræst, er som at være præst i gamle dage, fortæller Ole. Der opstår en lille stærk menighed, og opbakningen til de religiøse ceremonier er ofte større

NÅR VORES SOLDATER ER VILLIGE TIL AT SLÅ IHJEL, ER DET IKKE FORDI DE HADER DET, DER ER FORAN GEVÆRET. DET ER FORDI DE ELSKER DET, DER ER BAG DET

end hjemme i Danmark, fordi gudstjenesterne fungerer som et samlepunkt, der repræsenterer et lille hjørne af hjemlandet. Det minder soldaterne om, hvor de kommer fra.

Udsendelse består for en soldat af et simpelt liv, fortæller Ole. Hverdagen er ukompliceret og ensformig på en sådan vis, at du knap skal forholde dig til den. Man går i det samme tøj, og maden serveres på en bakke. Der er heller ikke nogen ægtefælle med forventninger til, at man laver mad, vasker tøj eller henter børn. Det er nemt, men det er vigtigt at holde fast i livet derhjemme. Udfordringen er i virkeligheden at vende hjem fra det simple liv og huske på, at det er denne virkelighed, man er taget afsted for at forsvare. Det fremstår som et paradoks. Man tager afsted med livet som indsats, fordi der er noget man elsker så meget, at man faktisk er villig til at give sit liv for det. At se sine børn falde i søvn under æbletræet en sommeraften. Det er da værd at kæmpe for, erkender Ole.

Han understreger, at soldaten som tjener sit land ikke er alene om at leve et ærefuldt liv. Det er værd også at have hverdagens ære for øje. At ære sin mand eller hustru. At tage vare på sit hjem og at passe sine børn. At blive sammen, når tiderne er svære og at være den kammerat, der altid er parat til at hjælpe. Det stille, slid-somme og ydmyge liv for det helt almindelige menneske i Danmark er ærefuldt, og i udsendelsen er det særligt det liv og den ære, som de danske soldater forsvare.

At se sin fjende i øjnene

Man skal kigge hinanden i øjnene, for det er ærefuldt at se andre mennesker i øjnene, siger Ole. Derfor viser man sit ansigt, når man hilser på hinanden både på garnisonen og i felten. Det menneske, du står over for – ven eller fjende – har fortjent din respekt. Fjenden er også gået i krig for sin ære. Det handler om at

holde kontakt til sin egen menneskelighed. Det er en af soldatens opgaver at balancere på knivsæggen mellem sin menneskelighed og opgaveløsningen. At overleve en krig rent fysisk er én ting, men hvis du i sandhed skal vende hjem, så skal du have din menneskelighed med dig. Menneskeligheden holder vi fast i ved at ære vores traditioner og respektere vores næste.

Det kan være svært at forholde sig til det at tage et liv, og det kan føles som et æressvigt af vores egen menneskelighed. Den måde man kan komme igennem det, fortæller Ole, er ved at forholde sig til, at det netop er som følge af pligten, at man gør det – ikke fordi man motiveres af en lyst. Når vores soldater er villige til at slå ihjel, er det ikke fordi de hader det, der er foran geværet. Det er fordi de elsker det, der er bag det, forklarer Ole. Det illustrerer endnu et paradoks for soldaten: at tage liv for at beskytte liv. På den ene side er det ærefuldt at forsvare menneskeliv og frihed, men det er ikke nemt at tage en sjæl. Der opstår en indre konflikt i forhold til, hvorvidt krigen er det rigtige at deltage i, og man har ikke altid lyst til at sætte spørgsmålstegn herved. Som soldat løser du din opgave, men det slår samtidig en ridse i dig, fortæller Ole.

Mange af hans samtaler med soldaterne, omhandler de tanker, som ikke kan deles med gruppen. Det kan have store konsekvenser, hvis der sås tvivl om, hvorvidt alle kan løse deres opgave, når man står overfor at skulle ud på patrulje. Man skal kunne stole på sin sidemand. Derfor er det godt at have nogen at tale med, som står uden for gruppen. Fra sine udsendelser har han flere oplevelser med soldater, der føler

svigt eller skyld, når de ikke kan løse deres opgave. Man kan ikke på forhånd vide, hvordan man reagerer, når man pludselig står i krigen. Nogle oplever at blive bange eller lammede, og har man så svigtet? Man har fundet modet til at sætte sig op i et fly, at tage til en krigszone og frygten er et tegn på, at soldaten er et menneske af kød og blod. Alene det at være soldat er meningsfuldt, også når vi ikke kan løse opgaven i dagligdagen, forklarer Ole.

bliver modtaget derhjemme med en anerkendelse af at have udrettet noget særligt.

Både under og efter en udsendelse stiller soldaten og det danske samfund ofte spørgsmålstejn ved, om det har været det værd? Ole forklarer, at det har en stor pris, hvis vi ændrer narrativet om, hvorvidt en udsendelse er meningsfuld. Vi tager æren fra de mange tusinde unge danske mænd og kvinder, der har været afsted, og de

Når de nærmeste ikke forstår

Det kan være nemmere at tale om udsendelser og krig med andre ansatte i Forsvaret end folk fra civilsamfundet. Der ligger en sårbarhed i at dele, at man som soldat føler et kald. Ole oplever det som en af de største konflikter, når de nærmeste ikke har forståelse for det ærefulde i erhvervet. Han hører soldater sige til deres omgangskreds uden for Forsvaret, at de gør det for pengenes eller oplevelsens skyld. Det kan andre forstå og relatere til. Selvom det kan være sandt for nogle, så er det indimellem også udtryk for, at det er svært at dele, at man har valgt at være soldat ud fra særlige følelser.

Man gør sig sårbar, når man deler, at det beror på noget større. Kaldet og kontakten med den menneskelige åndelighed er det, man oplever, og man må forsøge at holde fast i det, når dem man holder af ikke er enige eller ikke kan forstå valget. Ole forklarer, at man ikke må lade det tage noget af ens egen oplevelse, hvis man ikke

Oles udsendelser

2010 Kosovo

2011 Libanon

2013 Afghanistan

2014 Afghanistan

2015 Irak

2020 Afghanistan

familier der har måttet kæmpe derhjemme. Det hedder Forsvarsministeriet ikke Krigsministeriet – vi er ansat for at forsvare noget. Det ærefulde i det er, at det altid giver mening, uanset om vi har opnået de strategiske mål eller ej.

Den manglende forståelse har Ole også selv oplevet. I Forsvaret tages der rigtig godt imod feltpræster, men det er ikke altid tilfældet blandt øvrige præster. På trods af at udsendelsen af feltpræster har været stærkt forankret i vores historie, så bliver det ikke altid set på med anerkendende øjne. Ole er dog motiveret. Præsten er der for alle mennesker uanset erhverv, og hvert menneske har samme ret til at have en præst og samtalepartner med sig.

Ole følte også et kald til at bidrage i Danmarks missioner rundt om i verden og gøre en indsats. Det er for ham et meget meningsfuldt og ærefuldt erhverv, at være dér hvor de udsendte er og ikke bare stå på dørtærsklen herhjemme, når menighedens sønner og døtre drager i krig. At være udsendt er hårdt – også for en feltpræst. I hver samtale man har med soldaterne, giver man lidt af sig selv, og en udsendelse er ligeledes et halvt år, hvor man er i fuldt beredskab. Det slider. Derfor er Oles plan for nu at tage den lidt med ro. Han har sagt nej til en forestående udsendelse og vil i den nærmeste fremtid fokusere på Hærens Officersskole og at være nærværende i det stille, ydmyge hverdagsliv i Danmark.

ÆRET VÆRE CHRISTIAN DAMHOLTS MINDE

Hold Damholt er opkaldt efter Kaptajn Christian Damholt, der faldt i Afghanistan i 2008. Den 29. maj er det Christian Damholts fødselsdag, og dette blev traditionen tro markeret. Derfor aflagde Hold Damholt visit ved Dalum Kirkegaard med kadetter, kvartermærker og holdførere.

Colonel Dom Fletcher

British Defence Attaché to Denmark

Previous positions in my career

Before my 3 year posting to Denmark:

2016 – 2018 I worked in Support Division at HQ Allied Rapid Reaction Corps (ARRC) based in Gloucestershire UK, responsible for Corps level Logistics

2013 – 2016 I was the British Defence Attache in Abuja Nigeria, responsible for UK / Nigerian Military Relations

2011 – 2013 I was a Logistic Operations planning officer in the MOD in London, responsible for UK Strategic planning for Contingency Operations

Why I joined the military

Wanting a career that offered variety (I have a short attention span), challenge, travel and a sense of purpose (my holiday job as a chef in a roadside diner was not particularly fulfilling).

Soldierly honor in my country

For the average British Soldier honourable means:

Taking pride in your work – to be a British Soldier is to be honest, courageous (morally and physically), selfless, disciplined, loyal, respectful of others and to serve your country if necessary with your life.

Honor and the traditions of my country's armed forces

British Army tradition dictates that Officers must consider the following in order: My Mission — My Men — Myself

The primary focus must be to achieve the military aim – and be professional / flexible / adaptable / knowledgeable to achieve this goal.

The second and equally important focus must be the welfare (Physical and Mental) of my soldiers – retaining their motivation and ability to fight is critical.

Last is my own personal well being – only when my soldiers have been taken care of – should this be of concern.

This selfless endeavour – earns what rank alone cannot achieve: Respect.

Lieutenant Colonel Jon Adams

US Army Attaché to Denmark

Previous positions in my career

As a Company Grade Officer, I served in both Field Artillery and Infantry units, having deployed in support of OPERATION IRAQI FREEDOM twice and to Afghanistan in support of OPERATION ENDURING FREEDOM once. More recently, I have served as the Army Section Chief in the Office of Defense Cooperation in the US Embassy in Greece and as the Director of the US Army's Defense Language Institute – Washington Office.

Why I joined the military

I joined out of a sense of patriotism and duty. I believe that all citizens should seek ways to serve in their local communities, through national service, or globally in Humanitarian work. It is healthy and lends perspective, even if one only serves for a short time. Public service helps remind us that we are all in this together. Nothing is more important than serving others.

Soldierly honor in my country

Honor to an American soldier means always living our Warrior Ethos. This means that:

I will always place the mission first.
I will never accept defeat.
I will never quit.
I will never leave a fallen comrade.

Honor and the traditions of my country's armed forces

Since its inception in 1775, the United States Army has endeavored to instill values within the members of the profession of arms. The Army reflects the character of a nation's institutions, values, and motivations and therefore it is imperative that the military profession embrace those values and moral principles that the US is built upon. Leadership and the principles of war must be harnessed to professional values such as Duty, Honor, and Country which are consistent with the larger moral, spiritual, and social values upon which our Nation was founded.

The values the United States was founded on are truth, life, liberty, pursuit of happiness, justice and fairness, peace and security, equal opportunity, and responsibility. Since the Army's function is to protect the Constitution, which is the document that safeguards these values, the Army's ethic must be in line with national will and purpose. This linkage is formally affirmed by all Officer's in the Oath of Commission wherein an Officer swears to support and defend the Constitution of the United States against all enemies, foreign and domestic, and that they will bear true faith and allegiance to the same. With this in mind, honor is at the very center of the profession of arms in the United States.

Lieutenant Colonel Kai Prozeske

German Defence Attache to Denmark

Previous positions in my career

- Student at the U.S. Naval Postgraduate School in Monterey, CA
- Battalion Commander Air Force Support Group in Kalkar
- Desk Officer "Middle Eastern region" German Ministry of Defence in Berlin

Why I joined the military

Besides the fact that I wanted to become a military leader with responsibility over personnel and material, I was highly attracted by the possibility to study at one of the two universities of the German Armed Forces. I started in 1994 at the university of the Federal Armed Forces in Hamburg and became an economical engineer (w/ diploma). Afterwards, I was able to serve at several commanding posts, e.g. company commander and battalion commander.

Soldierly honor in my country

In my understanding it is to be able to serve in a highly functional country like Germany and to protect the country, its people and all its inherent values.

Honor and the traditions of my country's armed forces

The Federal Armed Forces of Germany are a quite young institution (founded in November 1955). Therefore, it is considered honorable to serve a country that is based on a high level of democracy – where all citizens have protected rights. In consequence, we see these democratic rights as values, as something that needs to be protected. At least with all those means a democratic country has at stake.

From my perspective it is considered an honor to lead people, from almost the very beginning after joining the Federal Armed Forces. For example, a young company commander has command over almost 200 women and men – and that at the age of around 27. It is hard to find that in civilian life. The Armed Forces offer a high trust in their young leaders.

Interestingly, there is a study by the university of the Federal Armed Forces in Munich that looks a bit deeper into what young soldiers understand by the term „honor“. However, they mostly avoid the actual term „honor“ and prefer to speak of „conscience“ or „willingness to make sacrifices“. The young soldiers unanimously disagree with the view that laws, regulations or “rules of engagement” can replace internal standards.

General Knud Bartels om ansvarlighed og andre af ærens leveregler

På Hærens Officersskole hænger et nydeligt indrammet citat ved siden af Oberstens kontor. "Når man bærer stjernerne eller striberne, har man et ansvar, man ikke kan fralægge sig...", står der med versaler og fed skrift. Citatet stammer fra General Knud Bartels (pens.). Han er tidligere Forsvarschef og har desuden siddet som formand for NATO's militærkomité – den højeste militære stilling i organisationen. I hans øjne skal officerer "ikke behandles som officerer, fordi de er officerer, men fordi de har et ansvar." Denne ansvarsfølelse lader til at gennemsyre hans karakter.

Jeg har planlagt at interviewe generalen om hans syn på ære i forbindelse med officersvirket og via en Zoom-forbindelse mellem Nyboder og Belgien, får jeg en aften etableret radiokontakt. General Bartels er yderst velformuleret og tager hurtigt teten. Hans historie forgrener sig ud i detaljer fra den første dag i trøjen til cafeteriet i NATO. Der er også tale om en mand med meninger, som følger et princip om, at man skal holde sig til sagen. "Man skal tale om det, man har forstand på, og så skal man altid forblive høflig. En god samtale medfører, at begge parter går derfra med noget at tænke over." Der går heller ikke lang tid i vores samtale, før jeg har fået en del at tænke over.

16. august 1972

En dato der står klokkeklart i hukommelsen, da Knud Bartels samme dag mødte op ved Haderslev Kaserne for at træde ind på studenterholdet. Et hold for unge mænd med en studentereksamen, som havde udtrykt ønske om at være officerer. På daværende tidspunkt kendte han ikke meget til Danmark. Kun 14 dage gammel forlod han landet som følge af sin fars arbejde som diplomat (dansk blev hans tredjesprog næstefter fransk og engelsk), og som 20-årig vendte han tilbage for at modtage to store papirposer fyldt med udrustning lige fra M/69 til kampuniform M/58.

Det blev til en lang karriere, hvor det fornemste for Bartels var tiden som tjenestegørende ved enhederne. Særligt udtrykker han sine betragtninger om ledelse i forbindelse med rollen som kompagnichef: "Dengang var man jo Des, men det er en detalje. Soldaterne blev behandlet

værdigt, men håndfast. Når der var behov for det, så blev der udvist omsorg." I stil med dette fulgte hans tre grundlæggende ledelsesprincipper: Først og fremmest TROVÆRDIGHED; at mestre professionen og som KC kunne han stort set hele Feltreglement 1 udenad. Dernæst fulgte HÅNDFASTHED; der tolereredes ikke uens påklædning til appel eller karlsmart løsninger på våbenbetjening. Endelig var der OMSORG; når en soldat er presset til kanten eller derudover, så rækker man hånden ud med et smil.

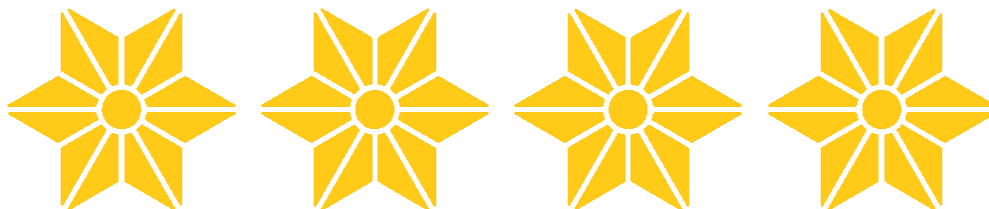

Generalen erklærer overfor mig også, at karrierens mest ærefulde øjeblik ikke var det åbenlyse – da storkorset af Dannebrog blev overrakt – men derimod de gange hvor han oplevede soldater sige "chef, vi følger dig". Det har været den største anerkendelse, og det har altid interesseret ham mere, hvad de underordnede sagde, end hvad chefen syntes.

"Det er en ære, at bære uniformen og stjernerne, og for mig er ære en række leveregler. Det skal udmønte sig i, at man udfører sit virke på en professionel måde. Hvordan man gør det er situationsbestemt, men en måde starter med at tage vare på mandskabet. Det er

ikke et spørgsmål om at udlevere wienerbrød eller holde mange formiddagspauser. Det er et spørgsmål om at sørge for, at soldaterne får en uddannelse, hvor sveden hagler ned ad panden på dem, og de er på vippen til at kollapse eller besvime, men hver eneste dag bliver de bedre." Han konstaterer, at ved udnævnelsen til Forsvarschef i 2009, var han ikke fedladet og aflagde sin 12-minutters prøve ved at løbe over 3000 meter. "Uanset grad er der ikke brug for de fede, de dumme og de holdningsløse."

Når en ældre officer trådte ind til en enhed, blev der i General Bartels tid råbt "FRONT!". Hvis en delingsfører gennemførte en lektion i felten, og bataljonschefen kom forbi, så burde delingsføreren vende sig og råbe "FRONT!", kigge i retning af oberstløjtnanten og melde om enhedens aktivitet, medmindre der blev sagt "fortsæt". Jeg spørger, hvad det vil sige, at officeren på den måde påberåbte sig en ærefuld behandling, som det også ses i forbindelse med ceremonielle handlinger. Til det svarer generalen entydigt: "Det ceremonielle har sin betydning, hvis det fremmer enhedens effektivitet. Ceremoniel for ceremoniellets skyld har ingen gang på jorden." Han uddyber tankegangen med et par eksempler.

I 2004 da han for fjerde gang trådte til ved Haderslev Kaserne (på tidspunktet som Chef for Danske Division), gik han dagligt fra sin bolig i byen og op til kasernen. Her hilste han naturligvis på vagten – der jo er en myndighed – men måttet konstatere, at den blev passet "af en eller anden sløv soldat, som kiggede ned i et stykke papir uden anelse om, hvem eller hvad der gik forbi." Derfor stillede han som krav, at når han passerede hovedvagten: "enten på vej ud af kasernen eller på vej ind, gående eller kørende, så rejser vagten sig, indtager retstilling og hilser, såfremt han eller hun har hovedbeklædning på. Det her er ikke en strikkeklub, det er en militær organisation med et hierarki og et ansvar."

General Bartels genkalder en lignende episode fra Oksbøl kaserne. I forbindelse med inspektionen af et hold forud for udsendelse i INTOPS gik han sammen med nuværende

// MAN MÅ ALDRIG KOMME I DEN SITUATION, AT MAN TROR, AT MAN ER EMBEDET, OG MAN DERFOR SKAL BEHANDLES SOM GUDS GAVE

Generalløjtnant Lollesgaard ad den store vej fra skydebanekontoret mod cafeteriet, hvor de passerede to soldater. "Det perfekte eksempel på danske soldater; uknappede lommer, hænderne begravet i selvsamme og med baretten mere eller mindre fantasifuldt på hovedet, og ligesom de kommer tæt på os, hilser vi med 100% korrekt honnør og siger *godmorgen soldater*. De blev fuldstændig forfjamskede og anede ikke, hvad de skulle stille op. Der var ikke noget galt med soldaterne (og Lollesgaard fandt senere ud af, hvem KC var), det udtrykte blot, at man ikke levede op til sit ansvar. Det er ikke et spørgsmål om at

please mig. Man hilser ikke på personen Knud Bartels, man hilser på funktionen eksempelvis Forsvarschefen. Det er embedet, der tæller. Man må aldrig komme i den situation, at man tror, at man er embedet, og man derfor skal behandles som guds gave."

Samme tankegang gjorde sig også gældende i forhold til de goder, der fulgte med særlige funktioner. Som Forsvarschef foretrak generalen at rejse på økonomiklasse, også hvor bestemmelser i forbindelse med lange rejser tillod Business Class, og som formand for NATO's militære komité fløj han indenfor Europa altid på anden klasse. "At der bliver stillet midler til rådighed for en, det er ikke ensbetydende med, at de skal bruges. Der er forskel på embedet og personen. Embedet kan være højtideligt og indebære ceremoniel, men personen er altid beskeden og diskret." I NATO havde han to sekretærer, to adjutanter

og 7 military assistants, hvorfor han nemt kunne have bedt sekretærerne servere frokost på kontoret. I stedet gik han turen rundt og spurgte, om der var nogle, der skulle med, og så spiste de sammen i cafeteriet. Første gang NATO's højest rangerede militære person stod i kø nede i cafeteriet, gik der nærmest et traume gennem organisationens hovedkvarter.

"Man er jo ikke et bedre menneske, når man står overfor sine soldater. De har samme borgerrettigheder, samme stemmeret, betaler skat og skal behandles med dertilhørende respekt. Det forhindrer ikke at fra det øjeblik øvelsen starter kl 0700 om morgenen – og de møder for sent – at de får en røffel og tyve armstrækkere. Jeg ved godt, at det må man ikke nu om dage, men det kan organiseres på forskellig vis. Jeg indskrev blot på min øvelsesliste, at der var tyve

"Fordi det er gammeldags er ikke ensbetydende med, at det er rigtigt eller forkert. Der er både skrevet vrøvl i fortiden og vil blive det i fremtiden, men det er klogt at gå tilbage og kigge på, hvor vi startede, og hvorfor startede vi der. Hvilken udvikling har vi gennemgået? Man skal ikke kun beskæftige sig med krigshistorie, man skal også beskæftige sig med militærhistorie." Jeg spørger, hvor den udvikling generalen har oplevet i sin tid, efterlader det danske Forsvar i dag, men han svarer kontant i tråd med et af sine principper. "Jeg forlod det danske forsvar for ti år siden, og Forsvaret år 2021 kender jeg ikke. Jeg hører ikke til dem, der banker i bordet og siger, at intet er, som det har været. Det har jeg ikke forudsætninger for at udtale mig om."

Til gengæld har han et klokkeklart syn på kernen i det at være tjenestegørende:

armstrækkere om morgenen, og så hvilede vi med strakte arme, når vi havde taget de første ti."

Disciplin og lydighed er vigtige værdier for generalen ud fra definitionen, at "disciplin er den indordning under regler, normer mv. Hvor indordningen ikke er et formål i sig selv, men har betydning som forudsætningen for flere menneskers samarbejde i opgaveløsningen. Lydighed er at efterleve givne (lovlige og tjenstlige)¹ ordrer." Ved sin overtagelse som Forsvarschef konstaterede han, at disse to specifikke definitioner ikke eksisterede i andre dokumenter end *Ledelse og Uddannelse 1969*.

¹ Tekst i parentes tilføjet af GN K. Bartels

"Forsvarets opgave er at kæmpe og vinde.

Det forventes, at man står parat til at kæmpe og vinde uanset hvilket niveau, man befinder sig på. Alle grader uanset våbenart skal være gennemsyret af opgaven om at kæmpe og vinde alene eller med allierede. En almindelig soldat står på to ben, det ene er våbnet, det andet er førstehjælp. Han eller hun kan kæmpe. Han eller hun kan yde førstehjælp og redde sig selv, hvis det kan lade sig gøre. Det stiller som krav, at man har en god fysik og en god hjerne. Det er der, hvor det starter, og i mange diskussioner glemmer man, hvad sagen drejer sig om – at kæmpe og vinde. Derfor er min anbefaling *be master of your profession*".

VI

ÆRE